

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТА:
УКРАЇНСЬКА МОВА З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

для студентів

спеціальності

013 Початкова освіта

освітньо-професійної програми

Початкова освіта

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

Київ-2023

Розробник: Кашуба Наталія Вікторівна, старший викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат філологічних наук

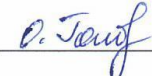
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол від 26 серпня 2022 р. № 1

Голова циклової комісії Олена ГРУЗДЬОВА

Робочу програму перевірено
« 01 » вересня 2022 р.

Заступник директора

з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 2023/2024 н.р. (О. Груздєва), « 30 » серпня 2023 р.,
протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р.,
протокол № _

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р.,
протокол № _

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р.,
протокол № _

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	за освітньо-професійною програмою	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	5,5 / 165	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	1,5	4
Обсяг годин, в тому числі:	45	120
Аудиторні	22	56
Модульний контроль	2	8
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	21	36
Підготовка і складання підсумкового контролю	-	20
Форма семестрового контролю	-	-

1.2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	за освітньо-професійною програмою
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	2,5 / 75
Курс	4
Семестр	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2,5
Обсяг годин, в тому числі:	75
Аудиторні	34
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	+
Самостійна робота	25
Підготовка і складання підсумкового контролю	10
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова з методикою навчання» є обсяг знань, якими повинен оволодіти фаховий молодший бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Українська мова з методикою навчання».

Дисципліна забезпечує оволодіння студентами загальними та спеціальними компетентностями і досягнення програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК-1	Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями	
ЗК-2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації з різних джерел та формулювання логічних висновків	
ЗК-4	Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) у різних сферах комунікації	
ЗК-8	Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці	
ЗК-9	Здатність до адаптації в професійному середовищі та дії в нових ситуаціях	
ЗК-12	Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності	
<i>Фахові компетентності спеціальності</i>		
ФК-1	Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь і навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу української мови та літератури	
ФК-10	Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку	
ФК-14	Здатність учителя користуватися нормативними документами та реалізовувати на практиці цілі й завдання навчання предмету в початковій школі	
ФК-15	Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету в початковій школі	

ФК-18	Здатність здійснювати професійні функції в процесі інклюзивного навчання, ураховуючи різні освітні потреби учнів з обмеженими можливостями здоров'я	
<i>Предметні компетентності</i>		
	Уміння опрацьовувати шкільної програми за кожним з розділів та зміст навчального матеріалу в шкільних підручниках 1 – 4 класів	
	Уміння розробляти плани-конспекти уроків з української мови	
	Уміння опрацьовувати матеріал за шкільною програмою з української мови початкової школи	

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент

- знає методичні системи навчання учнів початкової школи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти (ПРН-6);
- моделює процес навчання учнів початкової школи з певного предмету: розробляти проєкти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань (ПРН-12);
- проводить моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми, здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання (ПРН-13);
- проводить уроки в початковій школі та аналізувати їх щодо досягнення мети й завдань, ефективності застосованих форм, методів, засобів і технологій (ПРН-14);
- проєктує зміст і методику проведення виховних заходів для здобувачів початкової освіти (ПРН-16).

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план денної форми навчання
3 курс 5 – 6 семестр

Назви змістових модулів, тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	сем.	прак.	пк	с.р.	сем.к.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.							
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ФОНЕТИКИ І ГРАФІКИ							
Тема 1. Вивчення голосних і приголосних звуків	19	2	2	4		11	
Тема 2. Склад. Наголос. Звуко-буквений аналіз	8	2		6			
Тема 3. Методика формування орфоепічних знань	16	2		4		10	
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем 5	45	6	2	14	2	21	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6.							
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКОЛОГІЇ							
Тема 1. Методика роботи над лексикою	16	4	2	2		8	
Тема 2. Методика лексичного розбору. Робота над фразеологізмами	12	2	2	2		6	
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем 6	30	6	4	4	2	14	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7.							
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЧАСТИН МОВИ							
Тема 1. Методика вивчення частин мови	20	8	2	4		6	
Тема 2. Методика ознайомлення зі службовими словами	8	2		2		4	
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем 7	30	10	2	6	2	10	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8.							
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СИНТАКСИСУ							
Тема 1. Методика вивчення речення. Пунктуація	18	4	2	4		8	
Тема 2. Методика вивчення однорідних членів речення, звертання	10	4		2		4	
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем 8	30	8	2	6	2	12	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 9.							
МЕТОДИКА РОБОТИ НАД ТЕКСТОМ							
Тема 1. Робота над текстом у 1 – 4 класі	6	4		2			
Тема 2. Розвиток мовлення на рівні тексту	2	2					
Модульний контроль	2				2		
Підготовка і складання підсумкового контролю	20						20
Разом за змістовим модулем 9	30	6		2	2		20
Разом за семестр	120	30	8	18	8	36	20
Разом за рік	165	36	10	32	10	57	20

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план денної форми навчання
4 курс 7 семестр

Назви змістових модулів, тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	сем.	прак.	пк	с.р.	сем.к.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 10.							
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ОРФОГРАФІЇ							
Тема 1. Методика вивчення орфографії	13	4		4		5	
Тема 2. Системи орфографічних вправ	10	4	2	2		2	
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем 9	25	8	2	6	2	7	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 11.							
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ БУДОВИ СЛОВА							
Тема 1. Методика вивчення морфемної будови слова	14	4		2		8	
Тема 2. Методика вивчення словотвору	9	2		2		5	
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем	25	6		4	2	13	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 12.							
МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДИКТАНТІВ							
Тема 1. Навчальні диктанти як важливий засіб формування в учнів орфографічного грамотного письма	13	2	2	4		5	
Модульний контроль	2				2		
Підготовка і складання підсумкового контролю	10						10
Разом за змістовим модулем 10	25	2	2	4	2	5	10
Разом за семестр	75	16	4	14	6	25	10

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 5.

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ФОНЕТИКИ І ГРАФІКИ.

Тема 1. Вивчення голосних і приголосних звуків.

Вивчення елементів фонетики у тісному взаємозв'язку з орфоепією та графікою. Обсяг знань з фонетики та графіки для першокласників у період навчання грамоти. Методика повторення, поглиблення, узагальнення й систематизації фонетичних знань, набутих учням в період навчання грамоти. Методика ознайомлення з українським алфавітом, засвоєння алфавітних назв букв, прийоми вивчення алфавіту напам'ять.

Основні поняття: методика ознайомлення з особливостями голосних і приголосних звуків.

Основна (базова) : 1, 3.

Додаткова: 1, 6, 7, 8.

Тема 2. Склад. Наголос. Звуко-буквений аналіз.

Утворення складу. Вільний наголос. Звукові аналізи, методика їх проведення.

Основні поняття: склад, наголос, звуковий, звуко-буквений аналізи.

Тема 3. Методика формування орфоепічних знань на основі фонетики і графіки.

Взаємозв'язок знань з фонетики та орфоепії. Методика формування орфоепічних навичок на основі знань з фонетики і графіки.

Основні поняття: вимова, наголос, правильне наголошування.

Основна (базова) : 1, 3.

Додаткова: 1, 6, 7, 10.

Змістовий модуль 6.

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКОЛОГІЇ

Тема 1. Методика роботи над лексикою.

Лінгводидактична основи формування україномовної особистості молодшого школяра. Джерела збагачення словникового запасу учнів. Система роботи над синонімами, антонімами, омонімами, багатозначними словами. Види вправ для усвідомлення та методика їхнього проведення. Методика підготовки учнів до усвідомлення походження різних груп лексики. Види етимологічних вправ, їхнє значення, дидактичне спрямування, методика проведення.

Основні поняття: основні принципи опрацювання лексичних тем, види вправ із лексики.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 3.

Додаткова: 1, 6, 7, 8.

Тема 2. Методика лексичного розбору. Робота над фразеологізмами.

Методика підготовки учнів до лексичного розбору. Лексичний розбір як вид словникової роботи. Лексичний розбір слова і лексичний розбір тексту. Послідовність лексико-стилістичного аналізу тексту. Елементи фразеології в навчанні рідної мови.

Основні поняття: методика лексичного розбору, фразеологізми.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 3.

Додаткова: 1, 6, 7, 8.

Змістовий модуль 7. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЧАСТИН МОВИ

Тема 1. Методика вивчення частин мови.

Методика вивчення частин мови. Формування уявлень про частини мови на основі встановлення їхньої семантики, граматичних ознак і синтаксичної ролі. Методика опрацювання граматичних понять роду, числа, відмінка, особи, часу. Система вивчення іменника. Система вивчення прикметника. Система вивчення дієслова. Система вивчення займенника. Система вивчення прислівника. Система вивчення числівника. Методика повного й часткового морфологічного розбору.

Основні поняття: грамати́ка: морфоло́гія, частини мови: і́менник, прикме́тник, дієслово, займе́нник, прислі́вник, числі́вник, сполучник, службові слова.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2.

Додаткова: 1, 6, 8.

Тема 2. Методика ознайомлення зі службовими словами.

Система вивчення прийменника. Система вивчення сполучника. Службові слова та їх методика вивчення. Методика часткового морфологічного розбору.

Основні поняття: морфоло́гія, частини мови: службові слова, при́йменник, сполучник.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2.

Додаткова: 6, 7, 8.

Змістовий модуль 8. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СИНТАКСИСУ

Тема 1. Методика вивчення речення.

Значення знань із синтаксису в початкових класах. Речення як основна мовленнєва одиниця, складова зв'язного тексту. Вивчення типів речень за метою висловлювання та інтонацією. Робота над засвоєнням поняття «основа речення», «головні члени речення». Робота над засвоєнням синтаксичного зв'язку між членами речення.

Основні поняття: методика роботи над елементами синтаксису, основа речення, головні члени речення, робота над вивченням пунктуації.

Основна (базова) : 1, 3.

Додаткова: 1, 6, 7, 8.

Тема 2. Методика вивчення однорідних членів речення, звертання.

Вивчення однорідних членів речення. Ознайомлення зі складним реченням. Види вправ із синтаксису і пунктуації. Прийоми формування стилістичних умінь і навичок у практичній мовленнєвій діяльності молодших школярів

Основні поняття: однорідні члени речення, складне речення, розділові знаки.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 3.

Додаткова: 1, 6, 8.

Змістовий модуль 9. МЕТОДИКА РОБОТИ НАД ТЕКСТОМ

Тема 1. Робота над текстом у 1 – 4 класі.

Методика роботи над текстом у 1 – 2 класі. Методика роботи над текстом у 3 – 4 класі.

Основні поняття: текст, робота над текстом, типи текстів.

Тема 2. Розвиток мовлення на рівні тексту.

Методика формування в учнів уявлення про текст, його тему, основну думку, будову тексту, засоби зв'язку речень у тексті. Залежність вибору мовних засобів від ситуації, мети висловлювання, основної думки тексту. Прийоми ознайомлення учнів з типами текстів: розповідь, опис, міркування.

Основні поняття: текст, розповідь, опис, міркування.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2.

Додаткова: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 10.

Змістовий модуль 10.

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ОРФОГРАФІЇ.

Тема 1. Методика вивчення орфографії.

Соціальне значення оволодіння орфографією рідної мови. З історії розвитку методики навчання орфографії. Аналіз лінгвістичної природи орфограм. Опора методики навчання орфографії на принцип українського правопису. Дидактичні умови успішного засвоєння орфографії.

Основні поняття: орфограма, види орфограм, орфографічна грамотність, правила правопису.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2.

Додаткова: 1, 7, 8.

Тема 2. Система орфографічних вправ.

Види орфографічних вправ: орфографічний розбір, списування, диктант, вільне письмо. Їхнє значення у формуванні правописних навичок школярів. Мета проведення орфографічного розбору – формування орфографічної пильності.

Основні поняття: правописні вправи, класифікації вправ, орфографічна пильність.

Змістовий модуль 11.

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ БУДОВИ СЛОВА.

Тема 1. Методика вивчення морфемної будови слова.

Значення і завдання роботи над морфемною будовою слова. Методика розкриття понять: споріднені слова, основа слова, закінчення, корінь, префікс, суфікс, спільнокореневі слова. Методика морфемного розбору слів, зв'язок із звуко-буквеним, орфографічним і словотворчим аналізом.

Основні поняття: методика вивчення морфемної будови, прийоми виділення в слові значущих частин.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 3.

Додаткова: 1, 6, 7.

Тема 2. Методика вивчення словотвору.

Ознайомлення з елементами словотворення. Пропедевтика вивчення елементів словотвору. Види словотворчих вправ, методика їхнього проведення. Засвоєння понять із словотвору. Поглиблення знань про словотворення під час вивчення основних частин мови.

Основні поняття: способи творення слів.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 3.

Додаткова: 1, 8.

Змістовий модуль 12.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДИКТАНТІВ

Тема 1. Навчальні диктанти як важливий засіб формування в учнів орфографічного грамотного письма.

Навчальні диктанти як важливий засіб формування в учнів орфографічного грамотного письма. Основні типи орфографічних помилок учнів на різних етапах навчання. Причини помилок, способи їхнього попередження.

Основні поняття: диктанти та їх види, методика проведення, аналіз помилок.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2.

Додаткова: 7, 8.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів за модуль V – XII (підготовка фахового молодшого бакалавра)

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 5		Модуль 6		Модуль 7		Модуль 8	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	5	5	4	4
2. Відвідування практичних занять	1	7	7	2	2	3	3	3	3
3. Відвідування семінарських занять	1	1	1	2	2	1	1	1	1
3. Робота на практичному занятті	10	5	50	1	10	2	20	2	20
4. Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
5. Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
6. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			106		62		74		73
Максимальна кількість балів									
Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 9		Модуль 10		Модуль 11		Модуль 12	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	3	3	1	1
2. Відвідування практичних занять	1	1	1	3	3	2	2	2	2
3. Відвідування семінарських занять	1	-	-	1	1	-	-	1	1
3. Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	1	10	1	10
4. Робота на семінарському занятті	10	-	-	1	10	-	-	1	10
5. Виконання завдань для самостійної роботи	5	-	-	2	10	2	10	1	5
6. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			39		73		50		54
Максимальна кількість балів					531				
Розрахунок коефіцієнта					8,85				

Студент допускається до іспиту за умови, якщо виконав навчальний план і набрав мінімальну кількість балів – 35.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль 5.

Тема 1. Вивчення голосних і приголосних звуків

Проілюструйте на прикладах, розрізну абетку, добираючи різні ілюстрації.

Тема 2. Методика формування орфоепічних знань

Опрацюйте словникові слова в підручниках з української мови, запропонуйте прийоми роботи над запам'ятовуванням слів з правильним наголосом.

Виконати дистанційно 5 модуль онлайн-курсу EdEra «Нейропсихологія».

Змістовий модуль 6.

Тема 1. Методика роботи над лексикою

Підібрати різні групи лексики та проілюструвати їх, розробивши вправи за допомогою програми LearningApps.org.

Тема 2. Елементи фразеології

Укласти словник фразеологізмів, які винесені за програмними вимогами для вивчення учнями початкових класів.

Запропонувати різноманітні види етимологічних вправ, розробивши вправи за допомогою програми LearningApps.org.

Виконати дистанційно 6 модуль онлайн-курсу EdEra «Інклюзивна освіта».

Змістовий модуль 7.

Тема 1. Методика вивчення частин мови

Побудувати фрагменти уроків на ознайомлення учнів з іменником, прикметником, дієсловом, займенником, прислівником, числівником.

Підібрати лінгвістичні ігри до вивчення частин мови.

Тема 2. Методика ознайомлення зі службовими словами

Зареєструватися та виконати дистанційно 1 модуль онлайн-курсу EdEra «Оцінювання без знецінювання».

Змістовий модуль 8.

Тема 1. Методика вивчення речення

Розробити види вправ з реченнями. Проаналізувати типові помилки в будові речень, шляхи запобігання їх.

Тема 2. Методика вивчення однорідних членів речення

Обґрунтувати доцільність розміщення вправ у підручнику «Українська мова» для 4 класу під час вивчення теми «Однорідні члени речення».

Дібрати 2 - 3 ускладнені однорідними членами і звертаннями речення, розберіть їх за схемою аналізу для початкових класів.

Виконати дистанційно 2 модуль онлайн-курсу EdEra «Культура оцінювання».

Змістовий модуль 9.

Тема 2. Робота над текстом у 1 – 4 класах.

Виконати дистанційно 3 модуль онлайн-курсу EdEra «Практика та інструменти оцінювання».

Змістовий модуль 10.

Тема 1. Орфографія як предмет вивчення

Розробіть орфографічні тренажери для (2 – 4 класів).

Тема 2. Система орфографічних вправ

Проаналізуйте систему орфографічних вправ у 2 (3, 4 класах). Визначте їх види, запропонуйте алгоритм виконання таких вправ.

Виконати дистанційно 4 модуль онлайн-курсу EdEra «Оцінювання результатів з української мови».

Змістовий модуль 11.

Тема 1. Методика вивчення морфемної будови слова

Охарактеризуйте систему вивчення морфемної будови слова в початковій школі, проілюструйте їх прикладами.

Тема 2. Методика вивчення словотвору

Змістовий модуль 12.

Тема 1. Навчальні диктанти

Підберіть тексти для різних видів диктантів.

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами;
  - максимальна кількість балів за виконану роботу – 5 балів.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля у вигляді тестових завдань та практичної частини.

Максимальна кількість балів – 12 (модулі 1 – 4); 25 (модулі 5 – 12).

Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи (модулі 5 - 12: підготовка фахового молодшого бакалавра).

Максимальна кількість балів - 25	Критерії оцінювання
25 - 20	Завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19 - 15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% - 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14 - 10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% - 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
9-0	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: письмова. Екзамен у формі письмового тестування з практичним завданням. Максимальна кількість балів: 40 балів. Критерії оцінювання: тестування — 26 балів: завдання з однією правильною відповіддю — 1 бал (всього 15 балів); завдання на доповнення твердження — 1 бал (всього 3 бали); завдання на встановлення правильної послідовності — 2 бали (всього 6 балів); завдання на встановлення відповідності — 1 бал (всього 2 бали). Практичне завдання (розробка фрагменту уроку) — 14 балів.

6.5. Орієнтований перелік питань для семестрового контролю

1. Методика навчання української мови як наука.
2. Принципи та методи навчання української мови.
3. Дидактичні засоби навчання української мови.
4. Урок як основна форма навчально-виховного процесу з рідної мови.
5. Психологічні та лінгвістичні засади методики навчання грамоти.
6. Короткий огляд історії методів навчання грамоти.
7. Особливості сучасного звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти.
8. Добукварний період навчання грамоти його специфіка завдання і методика реалізації програмових вимог.
9. Букварний період його структура, зміст і методи роботи з учнями.
10. Особливості післябукварного періоду навчання грамоти.
11. Буквар – перша навчальна книга з навчання грамоти. Аналіз букваря.
12. Лінгвістичні засади формування у молодших школярів понять про мову і мовлення.
13. Лінгводидактичні аспекти навчання мови у початковій школі.
14. Формування мовленнєвої компетентності в учнів початкової школи.
15. Культура мовлення та етики мовного спілкування молодшого школяра.
16. Особливості вивчення голосних і приголосних звуків, специфіка формування в учнів поняття про голосні звуки і способи їх позначення буквами.
17. Особливості вивчення приголосних звуків (тверді та м'які, способи їх позначення на письмі; дзвінки та глухі приголосні).
18. Звуковий та звуко-буквений аналізи як найефективніші прийоми навчання грамотного письма.
19. Завдання вивчення лексикології в початковій школі.
20. Наукові засади методики навчання елементів лексикології.
21. Види вправ із лексики.
22. Методика роботи з багатозначними словами, переносним значенням слів.
23. Методика роботи над синонімами, антонімами, явищами омонімії.
24. Методика роботи з фразеологізмами у навчанні рідної мови.
25. Словникова робота в початковій школі.
26. Методика роботи з діалектною лексикою.
27. Завдання та етапи вивчення морфемної будови слова.
28. Пропедевтика словотворчої роботи в 1 - 2 класах.
29. Особливості засвоєння молодшими школярами понять із галузі морфеміки і словотвору.
30. Методика вивчення частин мови. Методика вивчення іменника.
31. Методика вивчення прикметника.
32. Методика вивчення займенника.
33. Методика вивчення дієслова.
34. Методика вивчення прислівника, числівника.
35. Методика ознайомлення зі службовими словами.
36. Орфографія як предмет вивчення: лінгвістична природа написань.
37. Психологічні основи методики навчання орфографії.
38. Види орфографічних вправ та методика їх проведення.
39. Початкові уявлення про речення і його будову.

40. Робота над засвоєнням понять «основа речення», «головні члени речення», над встановленням синтаксичного зв'язку між членами речення.

41. Особливості вивчення однорідних членів речення.

42. Ознайомлення зі складним реченням у початковій школі.

43. Види вправ із синтаксису і пунктуації.

44. Формування уявлень про текст в учнів початкової школи.

45. Методика роботи над текстом у 1 – 2 класах.

46. Методика роботи над текстом у 3 – 4 класах.

47. Види переказів і методика роботи над ними.

48. Методика роботи над усним і письмовим твором.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90–100	Відмінно
B	82–89	Дуже добре
C	75–81	Добре
D	69–74	Задовільно
E	60–68	Достатньо
FX	35–59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1–34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

7. Навчально-методична карта дисципліни «Українська мова з методикою навчання»

3 курс 5 - 6 семестр

Разом: 165 год., лекції – 36 год., семінарські заняття – 10 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 57 год., модульний контроль – 10 год., підготовка і складання підсумкового контролю – 20 год.

Тижні	Теми лекційних занять	Теми практичних занять	Теми семінарських занять	МКР
Модуль 5. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ФОНЕТИКИ І ГРАФІКИ				
1 - 4	Вивчення голосних і приголосних звуків	Особливості уроків з вивчення звуків і букв у 2 класі	Формування творчих здібностей учнів засобами мови	
		Особливості уроків з вивчення звуків у 3 – 4 класах		
5 - 8	Склад. Наголос. Методика звуко-буквеного аналізу	Поділ слова на склади. Правила переносу		
		Проведення звукових і звуко-буквених аналізів		
		Спостереження уроків вивчення фонетики		
9 - 11	Методика формування орфоепічних знань	Розробка уроку письма в 1 класі		
		Розробка уроку письма в 1 класі		
12				МКР
Модуль 6. методика вивчення лексикології				
20 -21	Методика роботи над лексикою	Організація вивчення лексикології	Методика вивчення елементів лексикології	
	Види вправ із лексики			
22 - 23	Методика лексичного розбору. Робота над фразеологізмами	Спостереження уроків вивчення лексики	Робота над різними групами слів	
24				МКР
Модуль 7. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЧАСТИН МОВИ				
25 - 27	Методика вивчення частин мови: іменник	Аналіз вправ з морфології	Інноваційні технології вивчення морфології	
	Методика вивчення прикметника та займенника			
	Методика вивчення дієслова	Спостереження уроків роботи над частинами мови		
	Методика вивчення числівника, прислівника та службових слів			
28	Методика проведення морфологічного аналізу	Проведення уроків з використанням різних видів вправ		
29				МКР
Модуль 8. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ СИНТАКСИСУ				

30 - 31	Формування поняття про речення	Вивчення елементів синтаксису	Інноваційні форми проведення уроків синтаксису	
	Методика поетапного засвоєння синтаксичних понять	Спостереження уроків вивчення синтаксису		
32 - 33	Методика вивчення однорідних членів речення	Вивчення однорідних членів речення та звертання		
	Методика проведення синтаксичного аналізу			
34				МКР
Модуль 9. МЕТОДИКА РОБОТИ НАД ТЕКСТОМ				
35 - 36	Робота над текстом у 1 – 2 класі	Програмні вимоги до текстів		
	Робота над текстом у 3 класі			
37	Робота над текстом у 4 класі			
38				МКР
39 - 40	Підготовка і складання підсумкового контролю			

7. Навчально-методична карта дисципліни «Українська мова з методикою навчання»

4 курс 7 семестр

Разом: 75 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 25 год., модульний контроль – 6 год., підготовка і складання підсумкового контролю – 10 год.

Тижні	Теми лекційних занять	Теми практичних занять	Теми семінарських занять	МКР
Модуль 10. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ОРФОГРАФІЇ				
1 - 2	Методика вивчення орфографії	Організація вивчення орфографії		
		Спостереження уроків вивчення орфографії		
3 - 4	Методика опрацювання орфографічного правила	Добір і аналіз системи орфографічних вправ	Уроки вивчення орфографічного матеріалу	
	Системи орфографічних вправ			
5				МКР
Модуль 11. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ БУДОВИ СЛОВА				
6 - 7	Методика вивчення морфемної будови	Робота над значущими частинами слова		
	Типи вправ, морфемний розбір			
8	Методика вивчення словотвору	Спостереження уроків вивчення словотвору		
9				МКР
Модуль 12. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДИКТАНТІВ				
10 - 11	Навчальні диктанти	Проведення уроків з різними видами диктантів		

		Добір і аналіз правописних вправ	Діагностичні роботи з української мови	
12	МКР			
13	Підготовка і складання підсумкового контролю			

8. Рекомендована література

Основна (базова) :

1. Котик Т. М. Методика навчання української мови в початковій школі : Навчально-методичний посібник для студентів дистанційної форми навчання спеціальності «Початкова освіта» / Тетяна Миколаївна Котик. – Івано-Франківськ, 2015. – 295 с. – <http://194.44.152.155/elib/local/3252.pdf>

2. Типові освітні програми. 1 – 2 класи. Нова українська школа + Закон України "Про Освіту" + Державний стандарт початкової освіти / О. Я. Савченко, Р. Б. Шияна. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2018. – 240 с.

3. Типові освітні програми. 3 – 4 класи. Нова українська школа / О. Я. Савченко, Р. Б. Шияна. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2021 – 240 с

ДОПОМІЖНА

1. Антонюк Н. А. Мовний аналіз у початкових класах : Метод. посібник / Н. А. Антонюк, Г.В. Підлужна. – К. : ТОВ ВПЦ Літопис-XX, 2013. – 36 с.

2. Вашуленко М. С. Буквар : підруч. для 1 кл. загальноосвіт. навч. закл. (у 2-х частинах) Ч. 1. / М. С. Вашуленко, О. В. Вашуленко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2018. – 112 с.

3. Вашуленко М. С. Буквар : підруч. для 1 кл. загальноосвіт. навч. закл. (у 2-х частинах) Ч. 2. / М. С. Вашуленко, О. В. Вашуленко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2018. – 112 с.

4. Захарійчук М. Д. Українська мова. Буквар: У 2-х частинах : Частина 1. підруч. для 1 кл. закл. загальн. середн. освіти / М. Д. Захарійчук. – К. : Грамота, 2018. – 112 с.

5. Захарійчук М. Д. Українська мова. Буквар: У 2-х частинах : Частина 2. підруч. для 1 кл. закл. загальн. середн. освіти / М. Д. Захарійчук. – К. : Грамота, 2018. – 112 с.

6. Коваль Г. П. Методика викладання української мови: навчальний посібник для студентів педінститутів, гуманітарних університетів, педагогічних коледжів спеціальності «Педагогіка і методика початкового навчання» / Г. П. Коваль, Н. І. Деркач, М. М. Наумчук. – Тернопіль : Астон, 2008. – 288 с.

7. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Н. М. Бібік. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.

8. Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М. С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – 364 с.

9. Понамарьова К. І. Українська мова. Буквар : Підручник для 1 класу ЗЗСО (у 2 частинах) : Ч. 1. // К. І. Понамарьова. – К. : УОВЦ «Оріон», 2018. – 112 с.

10. Понамарьова К. І. Українська мова. Буквар : Підручник для 1 класу ЗЗСО (у 2 частинах) : Ч. 2. // К. І. Понамарьова. – К. : УОВЦ «Оріон», 2018. – 112 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novyj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/> - Державний стандарт початкової освіти

2. <http://nus.org.ua/news/opublikovaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/> - Типові освітні програми для 1 – 2 класів НУШ

3. <https://pidruchnyk.com.ua/> - електронні підручники 1 – 4 клас